

Grad Subotica
Месна заједница „ЗОРКА“
„ZORKA“ Helyi Közössége
Mjesna zajednica „ZORKA“
SKUPŠTINA MESNE ZAJEDNICE
Broj: 123/2 - 2013.
Dana: 24.07. 2013. godine
24000 Subotica
Sutjeska 82

P R A V I L A

zaštite od požara

Subotica, juli 2013. godine

Na osnovu člana 28. Zakona o zaštiti od požara («Službeni glasnik RS» br. 111/09), i člana 35. stav 1. alineja 17. Statuta Mesne zajednice „ZORKA“ broj 48/1-20/P2 od 27.02.2012. godine,

Skupština Mesne zajednice „ZORKA“, na 11. sednici održanoj dana 24.07.2013. godine, donela je

P R A V I L A zaštite od požara

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pravilima zaštite od požara (u daljem tekstu: Pravila), u cilju unapređenja zaštite od požara, sprečavanja i otklanjanja opasnosti i posledica od požara u objektima i prostorijama koje koristi Mesna Zajednica „ZORKA“ (u daljem tekstu: Mesna Zajednica), utvrduju se:

1. organizacija rada Mesne Zajednice tako da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja bude sprečeno njegovo širenje i obezbeđena bezbedna evakuacija ljudi i imovine,
2. organizacija zaštite od požara,
3. donošenje plana evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara, i
4. način osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara.

Član 2.

Subjekti zaštite od požara su Mesna Zajednica i svi zaposleni u njoj.

Svi zaposleni dužni su da sprovode mere zaštite od požara, da postupaju u skladu sa ovim Pravilima i odgovorni su za svaku aktivnost kojom menjaju ili mogu promeniti stanje i uslove zaštite od požara.

Svi zaposleni dužni su da učestvuju u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom, ako to mogu da učine bez opasnosti za sebe ili drugoga.

Obaveze iz ovih Pravila odnose se i na sva druga lica koja se nalaze ili zadržavaju u prostorijama Mesne Zajednice po bilo kom osnovu.

II. ORGANIZACIJA RADA NA SPREČAVANJU NASTANKA POŽARA

Član 3.

U cilju otklanjanja rizika od izbijanja požara i sprečavanja njegovog širenja rad u objektima i prostorijama koje koristi Mesna Zajednica organizovati na sledeći način, i to:

1. Električne, ventilacione, gasne, toplovodne, gromobranske, kanalizacione i druge instalacije i uređaji, kao i oprema u prostorijama, moraju se izvesti, odnosno postaviti tako da ne predstavljaju opasnost od požara.

Održavanje instalacija, uređaja i opreme vršiti planski, po uputstvima proizvođača i u propisanim rokovima, a u skladu sa tehničkim normativima i standardima zaštite od požara.

Održavanje mogu vršiti samo stručna lica, o čemu se vodi uredna evidencija.

Posebnu pažnju posvetiti proveri ispravnosti svetiljki koje označavaju pravac napuštanja prostorija u slučaju akcidentnih događaja (panik svetiljki).

2. U prostorijama u kojima se drže, uskladištavaju ili u procesu rada koriste zapaljive tečnosti, zapaljivi gasovi i drugi lakozapaljivi materijali, naročito je zabranjeno pušenje, upotreba otvorene vatre, svetiljki sa plamenom i sredstava za paljenje, upotreba alata koji varniči, korišćenje grejnih uređaja sa usijanim površinama, kao i držanje i smeštaj materijala koji je sklon samopaljenju.

O merama zabrane, na vidna mesta, obavezno se postavljaju odgovarajuća upozorenja i znaci zabrane.

3. Smeštaj i držanje zapaljivih tečnosti i gasova i drugih lakozapaljivih materijala može se vršiti samo u posudama, kao i u za tu namenu određenim skladišnim prostorijama, prema propisima o smeštaju i držanju ovih materija.

U prostorijama u kojima se tokom procesa rada upotrebljavaju materije iz prethodnog stava dozvoljeno je njihovo držanje u propisanim posudama, i to u originalnoj ambalaži i zatvorene (poklopljene).

4. Uskladištavanje zapaljivog materijala u skladišnim i drugim prostorijama vršiti u skladu sa važećim propisima i standardima, s tim što se posebno vodi računa o količinama uskladištenog materijala, obezbedenju nesmetanih prolaza, kao i odgovarajućem rastojanju uskladištenog materijala od sijaličnih mesta i grejnih tela.

Zabranjeno je uskladištavanje bilo kakvog materijala na prilazima prostorijama, ulazima, prolazima, stepeništima, ispred ručnih javljača požara, opreme i sredstava za gašenje požara, razvodnih ormara i prekidača električne struje, kojim se onemogućava redovna komunikacija, odnosno njihovo korišćenje.

5. Istrošeni materijal, plastičnu i papirnu ambalažu i drugi otpadni materijal za vreme rada odlagati u metalne posude sa poklopцима, a po završetku rada obavezno izneti iz radnih prostorija i odložiti na za to određeno mesto.

6. U cilju gašenja eventualnog požara objekti su opremljeni unutrašnjom hidrantskom mrežom i ručnim aparatima za gašenje požara.

Unutrašnja hidrantska mreža se sastoji od 1 zidnog hidranta koji se nalazi u predoblju objekta, sa desne strane.

U prostorijama koje koristi Mesna Zajednica se nalazi 1 komad aparata tipa „S-9“. Vrsta aparata za gašenje požara, njihov broj i položaj utvrđen je u skladu sa namenom prostorija.

Oprema i sredstva za gašenje požara se postavljaju na uočljiva i pristupačna mesta, odgovarajuće obeležena i mogu se koristiti samo za gašenje požara i izvođenje vatrogasnih vežbi.

Svi zaposleni dužni su svaku upotrebu opreme i sredstava za gašenje požara odmah prijaviti predsedniku Saveta Mesne Zajednice.

Ispravnost opreme i sredstava za gašenje požara kontroliše se u propisanim rokovima od strane ovlašćenog servisera, na način utvrđen posebnim Uputstvima.

O izvršenoj kontroli se vodi odgovarajuća evidencija.

7. Objekti koje koristi Mesna Zajednica moraju biti zaštićeni su od atmosferskog pražnjenja odgovarajućom gromobranskom zaštitom.

Ispravnost gromobrana se kontroliše u propisanim rokovima od strane ovlašćenog preduzeća ili ustanove, na način utvrđen proračunom nivoa zaštite gromobranske instalacije ili nakon udara groma u instalaciju.

O izvršenoj kontroli se vodi odgovarajuća evidencija.

8. Putevi za evakuaciju i izazi iz objekata koje koristi Mesna Zajednica treba da su opremljeni svetiljkama paničnog osvetljenja

Ispravnost svetiljki paničnog osvetljenja se kontroliše u propisanim rokovima od strane ovlašćenog preduzeća ili ustanove, na način utvrđen posebnim Uputstvima.

O izvršenoj kontroli se vodi odgovarajuća evidencija.

Član 4.

Pored mera za otklanjanje rizika od izbjijanja požara i sprečavanja njegovog širenja, u objektima i prostorijama koje koristi Mesna Zajednica sprovode se i sledeće mere zaštite od požara, i to:

1. Pri opremanju novim uređajima, opremom i instalacijama; pri rekonstrukciji, adaptaciji ili promeni namene, kao i pri izvođenju radova na održavanju, remontu i ispitivanju, primenjuju se zakonom propisani tehnički normativi i standardi iz oblasti zaštite od požara.

Pre početka rekonstrukcije ili adaptacije ili izmene režima evakuacije iz objekata, potrebno je pribaviti saglasnost od nadležnog organa za unutrašnje poslove na projektu dokumentaciju u pogledu mera zaštite od požara, a po završetku radova i saglasnost u pogledu sprovedenosti mera zaštite od požara.

Ako poslove iz stava 1. ove tačke izvode druga Preduzeća, u ugovor se unose odredbe o poštovanju mera zaštite od požara u objektima koji su utvrđeni ovim Pravilima, kao i odredbe o načinu kontrole sprovođenja mera i odgovornosti za njihovo nesprovođenje.

Predsednik Saveta Mesne Zajednice mora biti blagovremeno obavešten o poslovima rekonstrukcije ili adaptacije ili izmene režima evakuacije iz objekata.

2. Rad sa otvorenom vatrom, uređajima sa usijanim površinama i aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje, u objektima i prostorijama koje koristi Mesna Zajednica može se obavljati tek pošto se prethodno pribavi pismeno odobrenje, preuzmu propisane mere zaštite od požara i obezbede sredstva za gašenje požara.

Pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja, korišćenja otvorenog plamena ili alata koji varniči u objektima i prostorijama koje koristi Mesna Zajednica obavezno se organizuje protivpožarna straža.

Pod protivpožarnom stražom podrazumeva se prisustvo lica stučno osposobljenog za sprovođenje mera zaštite od požara sa odgovarajućom opremom za gašenje požara.

Protivpožarnu stražu organizuje predsednik Saveta Mesne Zajednice u saradnji sa izvodačem radova.

3. U objektima i prostorijama koje koristi Mesna Zajednica je zabranjena upotreba električnih rešoa, grejalica i sličnih dodatnih i improvizovanih termo - električnih aparata i uređaja.

Izuzetno, u određenim prostorijama, a pod posebnim uslovima koje definiše predsednik Saveta Mesne Zajednice, mogu se koristiti određeni dodatni termo - električni aparati i uređaji.

Svi termo - električni i drugi aparati i uređaji, nakon korišćenja i pri napuštanju radnih prostorija, obavezno se moraju isključiti, odnosno ugasiti.

Za isključenje ovih uređaja odgovoran je korisnik, odnosno lice koje za to odredi predsednik Saveta Mesne Zajednice..

4. Da bi se u salama mogle održati priredbe i drugi skupovi na kojima se okuplja veći broj osoba (u daljem tekstu: „skup“), posebna pažnja se mora posvetiti:

- kvalitetu izrade kulisa i druge dekoracije, na način da ne mogu izazvati požar ili eksploziju i od materijala koji u požaru ne razvija otrovni dim,
- ispravnosti električnih instalacija i opreme, sa akcentom na instalaciju i opremu koja se privremeno koristi za predmetni skup i svetiljke paničnog osvetljenja,
- kontroli da li su aparati za gašenje požara na svom mestu i da li im je pristup slobodan,
- kontroli da li je pristup hidrantima i glavnim prekidačima električne instalacije slobodan,
- kontroli da li su vrata i putevi namenjeni za evakuaciju slobodni,
- kontroli da li je prostor u koji se posetioci evakuišu slobodan (dvorište, ulični prostor), i
- organizovanju protivpožarne straže.

Ukoliko se utvrdi da bilo koji od uslova navedenih u prethodnom stavu nije ispunjen, skup se ne može održati.

Dužnost protivpožarne straže je i da izvrši pregled prostorija pre početka skupa, otkloni nedostatke koji mogu izazvati požar ili eksploziju, utvrdi ispravnost opreme za gašenje požara, obezbedi sigurnu evakuaciju lica iz prostorija i objekta, kao i da bude stalno prisutna za vreme trajanja skupa.

III. ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 5.

Za organizovanje sprovodenja preventivnih mera zaštite od požara odgovoran je Predsednik Skupštine Mesne Zajednice, a za tehniku sprovodenja odgovoran je predsednik Saveta Mesne Zajednice.

Svi zaposleni su odgovorni za sprovodenje mera zaštite od požara u okviru delokruga svog rada i za svaku aktivnost kojom menjaju ili mogu promeniti stanje i uslove zaštite od požara.

Na osnovu posebne odluke, Predsednik Skupštine Mesne Zajednice ugovorom može angažovati privredno društvo ili drugo pravno lice koje ispunjava uslove propisane Zakonom o zaštiti od požara.

IV. PLAN EVAKUACIJE I UPUTSTVA ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA

Član 6.

Za sprovođenje bezbedne evakuacije ljudi u slučaju požara iz prostorija koje koristi Mesna Zajednica, kao i efikasnog postupanja u slučaju požara donose se:

- Plan evakuacije, i
- Uputstvo za postupanje u slučaju požara.

Član 7.

Plan evakuacije i uputstvo za postupanje u slučaju požara izrađuju se za objekte koje koristi Mesna Zajednica sa akcentom na prostorije u kojima boravi veći broj osoba.

Plan evakuacije ističe se na vidljivim mestima, u prizemlju i na svakoj etaži.

Plan evakuacije sastoji se od tekstualnog i grafičkog dela (crteža) sa sledećim osnovnom sadržinom: raspored prostorija, pravci kretanja ugroženih u slučaju evakuacije označeni strelicama, raspored prostorija, stepeništa i evakuacionih izlaza.

Plan evakuacije i uputstvo za postupanje u slučaju požara za prostorije iz stava 1. ovog člana dati su u prilogu ovih Pravila i čine njihov sastavni deo.

Član 8.

Izvodi iz plana evakuacije i uputstvo za postupanje u slučaju požara postavljaju se na vidljiva mesta u objektima koje koristi Mesna Zajednica.

Član 9.

U cilju obezbeđenja bezbedne i efikasne evakuacije ljudi i imovine iz prostorija koje koristi Mesna Zajednica je sprovode se sledeće mere:

1. Putevi za evakuaciju iz objekata prema bezbednom prostoru moraju biti uvek slobodni i nezakrčeni.

Na putevima evakuacije, prolazima, hodnicima i stepeništima nije dozvoljeno postavljanje zapreka niti dekoracija od zapaljivog materijala i materijala koji u požaru ispušta otrovne proizvode.

2. Vrata na putu za evakuaciju moraju biti biti zaokretna, dovoljne širine (propusne moći) i moraju da se otvaraju u pravcu izlaza iz objekta. Vrata na putu za evakuaciju ne smeju da budu zaključana ukoliko se u objektu odvija skup na kojem je okupljen veći broj osoba .

3. Putevi za evakuaciju i izazi iz objekata moraju biti obeleženi odgovarajućim lako uočljivim oznakama i snabdeveni svetiljkama paničnog osvetljenja odgovarajućeg intenziteta, koje će se automatski uključivati po nestanku električne struje i autonomno raditi u trajanju od najmanje jedan čas.

V. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIH

ZA SPROVOĐENJE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 10.

O sposobljavanje zaposlenih u Mesnoj Zajednici za sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara vrši se kroz osnovnu obuku, periodičnu proveru znanja, kao i putem pismenih uputstava, upozorenja, smernica za bezbedan rad, znakova opasnosti i dr.

Osnovna obuka iz oblasti zaštite od požara u Mesnoj Zajednici organizuje se za sve zaposlene, najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na rad, a praktična provera znanja zaposlenih vrši se jednom u tri godine.

Svaki zaposleni, pre stupanja na rad, dužan je da se upozna sa osnovnim merama i opasnostima od požara i eksplozija, načinom sprovođenja mera zaštite od požara i upotrebom uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara u objektima koje koristi Mesna Zajednica.

O sposobljavanje se vrši na osnovu Programa osnovne obuke iz oblasti zaštite od požara koji donosi Predsednik Saveta Mesne Zajednice, po pribavljanju pozitivnog mišljenja Ministarstva unutrašnjih poslova.

Osnovnu obuku i praktičnu proveru znanja zaposlenih iz oblasti zaštite od požara obavlja privredno društvo ili drugo pravno lice koje ispunjava uslove propisane Zakonom o zaštiti od požara.

Sekretar mesne Zajednice vodi evidenciju o osnovnoj obuci i praktičnoj proveri znanja zaposlenih iz oblasti zaštite od požara.

Svi zaposleni su dužni da prisustvuju osnovnoj obuci i praktičnoj proveri znanja iz oblasti zaštite od požara.

Član 11.

Upoznavanje svih zaposlenih u Mesnoj Zajednici sa ovim Pravilima i njihovo stručno osposobljavanje prema planu evakuacije i uputstvu za postupanje u slučaju požara izvršiće predsednik Saveta Mesne Zajednice u roku od 30 dana od dana njihovog stupanja na snagu.

VI. ZAVRŠNA ODREDBA

Član 12.

Ova Pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Mesne Zajednice.

Grad Subotica
Mesna Zajednica „ZORKA“
SKUPŠTINA MESNE ZAJEDNICE
Broj: 123/2 - 2013.
Dana: 24.07. 2013. godine
24000 Subotica
Sutjeska 82

Predsednik Skupštine Mesne zajednice „ZORKA,,

Marta Ivković

Grad Subotica
Mesna zajednica „ZOPKA“
„ZORKA“ Helyi Közössége
Mjesna zajednica „ZORKA“
SKUPŠTINA MESNE ZAJEDNICE
Broj: 123/2 - 2013.
Dana: 24.07. 2013. godine
24000 Subotica
Sutjeska 82

PLAN EVAKUACIJE

Plan evakuacije je samo generalni okvir i zasniva se na teorijskom znanju, iskustvu i merama koje se trebaju primeniti da bi se sprečile i umanjile ljudske žrtve i materijalni gubici u akcidentnim situacijama. Unapred preduzete mere smanjuju rizik od grešaka u odlučivanju čime se umanjuju i posledice same nesreće.

Evakuacija je opasnim događajem uslovljeno, organizovano, u pravilu samostalno kretanje ugroženih osoba prema sigurnim mestima, korištenjem planiranih puteva evakuacije i izlaza.

Spasavanje osoba koje same ne mogu napustiti mesta gde ih je događaj zatekao, izvodi se organizovano uvežbanim postupcima i pomoću odgovarajuće opreme i sredstava.

Evakuacija i spasavanje se sprovodi pre, za vreme ili nakon nastanka događaja kojim su ugroženi životi i zdravlje prisutnih osoba, odnosno koji štete materijalnim dobrima.

Opasni događaji koji mogu nastupiti, te ugroziti osobe i imovinu su različiti po nastanku, trajanju, intenzitetu i posledicama. U objektima i prostorijama koje koristi Mesna Zajednica "ZORKA", na adresi Sutjeska 82, u Subotici se prepostavlja mogućnost nastanka akcidentnih događaja požara, eksplozije i potresa.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE POŽARA

Predpostavljeno vreme trajanja požara je do dva sata, eventualno i više što zavisi od mesta nastanka požara, geometrijskim karakteristikama ugroženih prostora i njihovoj povezanosti, količini i požarnim karakteristikama i izloženih materijala, izmeni vazduha, te početku i efikasnosti akcije gašenja požara.

Kritično delovanje topote, dima i otrovnih gasova na prisutne osobe već u toku prvih minuta trajanja požara. Dolazi do oštećenja i uništavanja materijalnih dobara delovanjem požara i primenom sredstava i postupaka gašenja. U prostorijama gdje se su u upotrebi ili se skladište zapaljivi gasovi i zapaljive tečnosti postoji opasnost od eventualne eksplozije.

Neposredno ugrožene osobe započinju odmah kretanje prema sigurnim prostorima. Za najkraće moguće vreme treba proces evakuacije organizovati kao normalno kretanje svih ugroženih osoba korištenjem planiranih puteva evakuacije i izlaza. Propisanim oznakama i uputstvom treba upozoriti na planirane puteve evakuacije i izlaze.

Svi zaposleni Mesnoj Zajednici moraju se ospособiti naročito za kontrolu ponašanja prisutnih osoba i za suzbijanje paničnih postupaka u nastaloj situaciji.

Spasavanje zaposlenih i ostalih prisutnih osoba organizuje se i sprovodi za najkraće moguće vreme uvežbanim osobama i sredstvima primerenim nastaloj situaciji.

Spasavanje materijalnih dobara sprovodi se za vreme ili nakon požara uz maksimalno angažovanje uvežbanih zaposlenih osoba, a u toku akcije gašenja, od strane Vatrogasno spasilačke jedinice iz Subotice.

Ostale aktivnosti pri nastanku požara ogledaju se u:

- početnom i dalnjem gašenju požara,
- sigurnosnim postupcima na kritičnim instalacijama i uređajima (glavni razvodni ormari električne energije i slično),
- pružanju prve medicinske pomoći povređenim,
- osiguranju prostora i održavanju reda, i
- saniranju nastalih šteta.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE EKSPLOZIJE

Eksplozija je iznenadan događaj sa vrlo kratkim trajanjem (delovi sekunde).

Osobe koje su se zatekle u području delovanja eksplozije, osim njenim fizičkim učinkom ugrožene su i nastalim gasovitim produktima, prašinom, pokidanim instalacijama i eventualno oslobođenim produktima.

Najčešća reakcija je pojava paničnog ponašanja prisutnih osoba. Očekuje se oštećenje delova objekta, instalacija i opreme. Kao posledica eksplozije verovatan je i nastanak požara.

Evakuaciju je potrebno organizovati u najkraćem vremenu korištenjem sigurnih puteva i izlaza, nadzirati njen tok i suzbijati pojave paničnog ponašanja.

Spasavanje zaposlenih i ostalih prisutnih osoba organizuje i srovodi se odmah po nastalom događaju uvežbanim osobama i sredstvima koja odgovaraju nastaloj situaciji, a u pravilu prema sledećim fazama:

- utvrđivanje položaja blokiranih osoba
- određivanje najpovoljnijeg načina spašavanja s potrebnim osiguranjima od mogućeg naknadnog rušenja
- oslobođanje blokiranih osoba i pružanje potrebne medicinske pomoći.

Ostale aktivnosti pri nastanku eksplozije ogledaju se u:

- gašenju eventualnog požara,
- sigurnosnim postupcima na konstruktivnim elementima, instalacijama i uređajima,
- pružanju prve medicinske pomoći povređenim,
- osiguranje objekta i održavanje reda, i
- spasavanje imovine i saniranje nastalih šteta.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE POTRESA

Potres je iznenadan događaj sa vrlo kratkim trajanjem (delovi sekunde).

Nastanak i posledice zemljotresa su prisutne, obzirom da se, prema karti seizmičke regionalizacije Republike Srbije, područje Opštine Subotica po intenzitetu zemljotresa spada u 7° Merkali - Kankani - Siebergove skale (MCS).

Zemljotresi jačine 7° MCS skale su okarakterisani kao silni, pri čemu:

- na solidno građenim objektima nastaju umerena oštećenja - javljaju se pukotine na zidovima, opadaju veće količine maltera, crepovi padaju sa krova, a
- kod slabo građenih objekata dolazi do pojedinačnog razaranja.

Zemljotresi navedene jačine za posledicu mogu da imaju pojavu požara, sa realnim uslovima za njihovo nesmetano širenje do požara blokovskih i katastrofalnih razmera.

Pored pojave požara, usled zarušavanja objekata, otežana je evakuacija, spasavanje, lokalizacija i gašenje, zbog nemogućnosti prilaza ili otežanog pristupa vozilima vatrogasnih jedinica do ugroženih delova naselja i pojedinih objekata, kao i istovremene pojave većeg broja događaja na širem području.

Kao posledice zemljotresa mogu se očekivati i:

- jača rušenja zgrada i zakrčenje saobraćajnica,
- povređivanje i pogibija većeg broja ljudi, i
- kolaps rada zbog nestanka vode, struje i začepljenja kanalizacije.

Kod potresa je prisutna opasnost od zatrpananja zaposlenih i ostalih prisutnih osoba i materijalnih dobara, te ugrožavanje zaposlenih i ostalih prisutnih osoba prašinom i eventualno oslobođenim štetnim produktima.

Najčešća reakcija je pojava paničnog ponašanja prisutnih osoba. Pored oštećenja delova objekta, instalacija i opreme, kao posledica potresa verovatan je i nastanak požara.

Spasavanje zatrpanih osoba sprovodi se nakon događaja sa snagama i sredstvima koja su primerena stepenu porušenosti objekta.

Ostale aktivnosti pri nastanku potresa ogledaju se u:

- pružanju prve medicinske pomoći povređenim,
- gašenju požara,
- osiguranju objekta i održavanje reda,
- potrebnim građevinsko-tehničkim zahvatima, i
- saniranju štete.

OSNOVNI ZAHTEVI SIGURNOSTI ZA PUTEVE EVAKUACIJE I IZLAZE

Izvođenje, uređenje, održavanje i korištenje planiranih puteva evakuacije i izlaza treba biti takvo da je u najvećoj mogućoj meri izbegnuto narušavanje sigurnosti prisutnih osoba kod nastanka opasnog događaja.

Putevi evakuacije i izlazi moraju svojom dužinom i propusnom moći osiguravati napuštanje ugroženih prostora u vremenu kraćem od vremena nastanka kritičnih uslova za život i zdravlje požarom ugroženih osoba.

Putevi evakuacije i izlazi trebaju biti lako prepoznatljivi i uočljivi neprekidno u toku korišćenja objekta. Obeležavanje puteva evakuacije i izlaza obavlja se propisanim oznakama postavljenim na najuočljivijim mestima. Za osvjetljene puteve evakuacije treba se osigurati neprekinuto napajanje električnom energijom.

Prepoznavanje puteva evakuacije i izlaza ne sme biti ometano postavljenim predmetima ili dekoracijom.

Širinu puteva evakuacije i izlaza ne sme se u toku korištenja objekta ničim smanjivati.

Prostorije koje su ugrožene požarom, ne smeju se graničiti sa putevima evakuacije ili izlazima, odnosno od njih moraju biti odeljene građevinskim elementima propisane otpornosti na požar. Komunikacije namenjene evakuaciji, kao i prostori ispod stepenišnih krakova koji su deo puteva evakuacije ili izlaza, ne smeju se koristiti za smeštaj bilo kakvog materijala koji sprečava ili otežava evakuaciju. Na istim prostorima je zabranjen smeštaj materija sa požarno ili eksplozivno opasnih sadržajem.

Obloge puteva evakuacije moraju biti obrađene negorivim materijalom. Podovi moraju biti ravni, bez izbočenja ili oštećenja koja mogu uzrokovati pad osoba, a posebno u toku evakuacije. Podovi moraju biti sigurni od klizanja, bez obloga koje se mogu naborati ili pomicati i izrađene od nezapaljivog materijala i od materijala koji u požaru ne razvijaju otrovne produkte sagorevanja.

Vrata na putevima evakuacije i izlazima moraju biti zaokretnog tipa s otvaranjem u smeru napuštanja objekta. Ona trebaju biti izvedena i održavana tako da se u svakom trenutku mogu jednostavno otvoriti sa strane predviđenog smera kretanja. Vrata predviđena za izlaženje samo u slučaju opasnosti trebaju biti označena za takvo korištenje.

Zaštitne ograde stepeništa kao i bočne obloge na putevima evakuacije moraju biti bez detalja koji mogu zakačiti odeću.

Protivpanična rasveta mora funkcionišati i bez podrške mrežnog napona, te propisanim intenzitetom osvetljavati puteve u vremenskom trajanju od najmanje 1 sata.

Izlazi za evakuaciju se označavaju standardnim oznakama i moraju voditi na slobodne površine izvan objekta, koje su dovoljno velike za prihvat svih evakuisanih osoba.

OSPOSOBLJAVANJE I UVEŽBAVANJE ZAPOSLENIH ZA SPROVOĐENJE EVAKUACIJE

Svi zaposleni u Mesnoj Zajednici moraju se upoznati sa sadržajem ovog Plana, odnosno, njegovim sažetim izvodom, te se na propisani način ospособiti i uvežbati za njegovo sprovođenje.

Uvežbavanje sprovođenja evakuacije obavezno je za sve zaposlene i mora se sprovoditi najmanje jednom u toku godine.

Plan evakuacije i uputstvo za postupanje u slučaju požara izrađuju se za prostorije u kojima rade i borave zaposleni. Izvodi iz plana evakuacije i uputstvo za postupanje u slučaju požara postavljaju se na vidljiva mesta u objektu sa označenim:

- stepeništima, komunikacijama i izlaznim putevima,
- pravcima evakuacije iz prostorije,
- mestima na kojima je smeštena vatrogasna oprema (vatrogasni aparati),
- mestom na kojem je smeštena glavna sklopka napajanja objekta električnom energijom,

ORGANIZACIJA EVAKUACIJE I SPASAVANJE

Svi zaposleni u Mesnoj Zajednici, kao i sva prisutna lica po zapažanju neposredne opasnosti ili na znak uzbune, dužni su:

- učestvovati i podržavati organizovani evakuacioni proces,
- pridržavati se svih naredbi datih od osoba koja organizuju evakuaciju,
- zadržavati se na utvrđenom zbornom mjestu do obaveštenja o raspuštanju,
- u toku evakuacije izvršavati naredbe zaduženih osoba za evakuaciju.

Zborni mesto evakuacije je na slobodnom prostoru ispred objekata Mesne Zajednice.

Sa aspekta efekta sprovođenja evakuacije prostorija koje koristi Mesna Zajednica sačinjeni su planovi evakuacije iz prostorija koje se koriste, sa uputstvom za postupanje u slučaju požara i oni se nalaze u prilogu.

Grad Subotica
Mesna zajedница „ZOPKA“
„ZORKA“ Helyi Közössége
Mjesna zajednica „ZORKA“
SKUPŠTINA MESNE ZAJEDNICE
Broj: 123/2 - 2013.
Dana: 24.07. 2013. godine
24000 Subotica
Sutjeska 82

Predsednik Skupštine Mesne zajednice „Zorka,,

Marta Ivković

Marta Ivković